

نرخ فرونشست در نقش جهان به ۵ سانتیمتر در سال رسیده و از آنجا که این آثار خشتی و بنایی هستند با کوچکترین انزجاج دچار ترک خوردگی می‌شوند.

نرخ فرونشست در محدوده تخت جمشید به ۱۷ سانتیمتر رسید!

رییس بخش خطرپذیری مرکز تحقیقات وزارت راه و شهرسازی با بیان اینکه تعداد زیادی از آثار تاریخی و بناهای ارزشمند ایران در زون‌هایی با خطر فرونشست زمین واقع شده‌اند گفت:

در استان فارس بیشترین نرخ فرونشست در محدوده مرودشت بوده و نرخ آن در این منطقه به ۱۷ سانتیمتر در سال می‌رسد که آثار تاریخی تخت جمشید و نقش رستم در این محدوده قرار دارد.

به گزارش اسپادانا خبر و به نقل از ایلنا، علی بیت‌الهی، دبیر کارگروه ملی زلزله و لغزش لایه‌های زمین درباره نرخ فرونشست در حرایم آثار تاریخی به ویژه تخت جمشید و نقش رستم در شیراز و میدان نقش جهان در اصفهان اظهار داشت:

مطالعاتی درباره وضعیت برخی از آثار تاریخی ثبت شده جهانی انجام دادم که یکی از آن‌ها تخت جمشید و نقش رستم است که حفظ این آثار ثبت جهانی ضوابطی دارد که براساس این ضوابط برخی از اقدامات از جمله ساخت و سازها در حرایم این آثار باید رعایت شود حال اینکه در معرض قرارگیری این آثار در محدوده‌های فرونشست خطرناک شده است. در حالی که ۵۰ سال گذشته در مرودشت با حفر چاه ۳۰ متری به آب می‌رسیدند امروز با حفر چاهی به عمق ۱۲۰ متری هم به آب نمی‌رسند و در طول این سال‌ها با برداشتهای بی‌رویه آب و وضعیت فرونشست در این منطقه بحرانی شده است.

بیت‌الهی گفت:

در حاشیه این پهنه فرونشستی خطرساز استان فارس دو آثار تاریخی ارزشمند و منحصر بفرد نقش رستم و تخت جمشید واقع شده که متأسفانه در بازدیدها شکاف‌های فرونشستی در محوطه تخت جمشید کاملاً مشخص و واضح و مهمتر اینکه در حال توسعه است. این شکاف‌ها به مجرای نفوذ آب تبدیل می‌شوند و تونل‌های زیرسطحی را ایجاد می‌کنند و در نهایت به فروریزش سطحی زمین منجر می‌شوند. در نقش رستم هم دقیقاً در مجاورت و نزدیکی صخره‌های سنگی و نقش نگارهای سنگی ارزشمند شکاف عمیق و عجیب طولی با عمق چشمی ۶ متر و با عرض نیم متری وجود دارد که این نشان می‌دهد این زون بسیار خطرساز است. در حاشیه همین محدوده اثر تاریخی مزارعی وجود دارند که هنوز هم با استخراج آب از طریق حفر چاه آبیاری می‌شوند.

او درباره الزام ممنوعیت حفر چاه در مجاورت آثار تاریخی ارزشمند اظهار داشت:

به طور شبانه‌روزی پیگیر این موضوع هستیم که مقررات ملی فرونشستی تهیه شود که یکی از ارکان این مقررات ملی، ممنوعیت حفر و بهره‌برداری از آب زیرسطحی در حریم آثار تاریخی است. از آنجایی که ضابطه حقوقی نداریم و قانون و مقررات لازم الاجرا برای این اقدام نداریم نمی‌توان این ممنوعیت را اعمال کرد.

وی با بیان اینکه در استان اصفهان هم اثر تاریخی میدان نقش جهانی به عنوان مهمترین نماد تاریخی ایران متأسفانه دچار فرونشست زمین و ترک خوردگی عجیب شده است ادامه داد:

نرخ فرونشست در میدان نقش جهان به حدود ۵ سانتیمتر در سال رسیده اما موضوع مهم این است که از آنجایی این آثار تاریخی خشتی و بنایی هستند و مصالح ساختمانی بهم پیوسته ندارند با کوچکترین انزجاج دچار ترک خوردگی می‌شوند. متأسفانه در اصفهان موضوع دیگری به غیر از حفر چاه مساله فرونشست را تشدید کرده است. پس از اینکه در دولت احمدی‌نژاد حوزه آبریز استانی شد، آب زاینده رود با برداشت‌های آب در بالادست قطع شد. در مقطعی آب زاینده رود در بازه زمانی ۶ ماهه قطع می‌شد اما در حال حاضر به طور کلی قطع شده و هر از چند گاهی برای کشت بهاره و پاییزه برای چند روز جریان آب را باز می‌کنند نکته جالب این است که از همین محدوده‌ای که با کمبود منابع آبی مواجه هستند آب را با لوله‌ای به یزد منتقل می‌کنند و جالب‌تر اینکه می‌خواهند آب دریا را با شیرین‌کن به یزد و دوباره از یزد به اصفهان منتقل کنند که به طور قطع نتیجه این برنامه‌ها و اقدامات گسترش پهنه‌های فرونشستی و کمبود آب در هر دو استان است.

برچسب‌ها: [محیط زیست](#) [1]

[بحران آب](#) [2]

[فرهنگ](#) [3]

[تاریخ](#) [4]